

Pedellustekintet

tekintet

Hónapok után ismét látod, pont olyan képzeletszerű minden vonása és kontúrja, hogy valós lehessen. A tény, hogy nem szól hozzád, végül meggyőz afelől, hogy ez tényleg ő, és nem képzelődsz. Hiszen mindig is magadnál biztosabb, megfoghatóbb bizonyíték volt ő a valóságra.

Valami okmányirodában vagytok, de nem jön senki, kávéat akarsz inni, de csak két utcával odébb van automata, s nálad amúgy is csak egy a forgalomból már rég kivont két-, illetve egyforintos van, rágyújtani persze nem lehet. Előveszel valami otthonról hozott száraz kenyeret, majd egy félig teli májkrémkonzervből (kenőkéssel, mert az viszont valahogy van nálad) megkened. Nyilvánvalóan nem azért késik az, amiért vagy akiért mind idejöttetek és érkeztek meg folyamatosan (eddig úgy hárman-négyen), mert te eszed a májkrémet, mégis, mintha attól nem haladna semmi,

hogy meguzsonnázol. Mintha a késés (vagy mi lehet itt) miatti idő elütésére szánt pótcselekvéseid idéznék elő magát a késést. Tudod, hogy ez logikai bukfenc, hogy nem lehet így, mégis a többiek a teremben (pár széksorból az elsőbe ültök le, egy kisebb székkal-asztallal szemben, mintha csak valamiféle szeminárium készülne), bár nem jelzik ezt külön, így gondolják.

Nyilván valami egyetemi ügyintézésről lehet szó, sorban jönnek az ismerőseid, köztük ő is. Rossz megszólítást használsz vele szemben, pedig annyira igyekeztél begyakorolni, hogy azt a bizonyos becenevet többet ne használj. Mikor körbeérdeklődöd, hogy nem kér-e még valaki egy kávéat, mert neked nagyon kéne már egy (feltéve, hogy adnak pénzt, mert nálad ugye nincs, vagy hát..., ekkor nyitod ki a tárcád, és ekkor esik ki a két apró fémpénz),

nem kellett volna őt külön, név szerint is megkérdezni. Mivel véletlenül a nem használatos néven szólítottad, nem is felel a kérdésedre, csak lapoz a magával hozott és nemrég fölcsapott könyvben. Te persze tudod, hogy igazából csak színleli az olvasást, és titokban folyamatosan figyel. Nem tudod, csak úgy sejtet, hogy bosszús lehet, nyilván arra számított, hogy te majd késni fogsz innen, ezért jött ő meg valamivel korábban (akkor ezért várakozhattok, mert te is, ő is, a többiek is, mind a kelleténél korábban értetek ide), de – akaratodon kívül – keresztülhúztad a számításait. Nem érzel vele szemben haragot vagy megbántottságot, de ő szemmel láthatóan igen. Valami elementáris erejű sóvárgás lesz úrrá rajtad onnantól kezdve, hogy belépett a terembe – lényegében csak az után, hogy valamilyen ártatlan véletlen úgy hozza, hogy egymáshoz kelljen szólnotok. Ezt cseszted el a becézéssel. Hallani szeretnéd a hangját, és szeretnéd, ha ő meg szeretné még hallani a tied.

Hazafelé előbb szem elől tévesztet az utcán, majd (minden ok nélkül) abban bízol, hogy valamiért pont a lépcsőházatokban rostokolhat (azzal most nem törődsz, hogy ezt honnan sejtet, és mégis hogy kerülne ő oda?), és mivel nincs kulcsa (akkor hogy jutott be?, ez sem foglalkoztat különösebben), mikor rájön, hogy rossz címre ment, nem tud majd kijönni a házból. Elhatározod, hogy amikor majd hazaérve kiengeded, köszönsz neki. Akarsz mondani valami kedveset is utána, semmi nagy dolgot, nem vallasz szerelmet, nem is békítgeted, csak egy-két kedves, emberi jellegű szót tervezgatsz, afféle lezárásképp, mert mindig az épp aktuális tűnik nagy eséllyel az utolsó szóváltásotoknak. Aztán, okulva a kávé fiaskóból, arra jutsz, hogy a kevesebb mindig többet ér. A „szia” például elég kedves. Odaérsz, kulcs a zsebedben. Még mielőtt kinyitnád a kaput, kicsörtet rajta valami eddig sosem látott lakó, középkorú, pedellustekintetű nő. Vádló tekintettel, haragosan végigmér, miközben elsiet. Furcsa, kinyúlt pólót visel, nem látod jól a rajta virító feliratot, de valami munkavégzéssel kapcsolatos szlogen vagy bölcsesség lehet egy kivehetetlen logó alatt. A logó és a betűk zöldek, maga a póló fehér.

Beérve ő nincs sehol, nem jut eszedbe, hogy miért is lenne, semmi oka nem lett volna (pláne véletlenül) épp abba a házba betévedni, ahova, mit ad isten, te érkezel haza. Úgy oszlik el amúgy is szórt figyelmedből, mintha másodpercekkel korábban még nem tőle lüktetett volna a torkodban is az a vigasztalhatatlanul szerelmes fájdalom.

Beérve a lépcsőházba valami feltűnően jó nő nézi épp a postáját, te meg, mivel nem tudod, le vagy fölfelé indul-e majd a lépcsőn, elindulsz fölfelé, hátha ő is, és így majd bámulhatod egy-két emeletig. Richtig lefelé indul persze. Egyre nehezebben mászol meg az emeleteket, mert a lépcsőház valójában egyre magasabb, egymásra rakott asztalokból áll, épphogy csak feléred őket (el is merengsz, hogy ez mindig ilyen nehéz szokott lenni?). Félsz, hogy rosszul lépsz, megbotlasz, és az egész összedől, asztalok, lépcsőház, ház. Világ?

Az asztalok körül emberek ülnek (legtöbbször a pólónál úgy tizenöt-húsz évvel idősebb, nyugdíjas hölgyek), mindegyiktől „elnézést kérsz” a zavarásért, egyértelmű, hogy megakasztod a beszélgetéseiket, miközben az emeletedig mászol. Fohászokodsz magadban, hogy ne kezdjenek veled beszélgetni, nem akarsz leragadni egyik asztalnál sem, fáradsz, haza akarsz már érni végre. Már majdnem otthon is vagy, de az utolsó előtti asztalra nem tudsz úgy lépni, hogy ne taposs össze valamit, tele van prospektusokkal és szórólapokkal. A két otthonkás, idős hölgy persze beszélgetni kezd veled, míg te az asztal szélén egyensúlyozol. Átnyújtanak egy szórólapot is, amit te, bár épp kurvára nem tudod hova elrakni, és nem is érdekel, ami rajta van, „köszönöd szépen”, és udvariasságból elfogadsz. Közben kérdezik, hogy mivel foglalkozol, mondd, író. Aztán még hozzáteszed, költő. Kritikus. Szerkesztő. Az arcuk minden szóra egyre komorabb és ellenségesebb lesz, látszik, kárba ment a szórólap (valami utazási ügynökségé lehet talán, mélykék ég és felhők derengenek róla, ahogy épp csak rápislantasz, valami trópusi útról is lehetett szó a fedőlapon, nem rémlik, hogy még miről, nem a látásod, hanem mintha a gondolkodásod lenne homályos, de biztos, hogy nem csak arról). Akárhogy is, elpazarolták rád. Visszaadnád, mivel neked egyáltalán nem kell, el sem akartad fogadni, de nem kérik, így nincs mód (sértés nélkül) visszaszolgáltatni. Csak a tekintetükkel jelzik, hogy csalódtak benned, valami vagy valaki másnak reméltek, de nem vagy méltó. A beszélgetésnek – szerencsére – vége. Még eltart

egy darabig (kínos csöndben), amíg felkapaszkodsz az asztalról a végre újra lépcsőházszerű lépcsőház keresett emeletére, ahol laksz.

Hazaérsz, de mintha valaki vadidegen is lenne otthon, akit nemcsak te, hanem bizonyos, hogy a veled együtt lakók sem ismernek, senki sem hívhatta oda, de nem tudsz megbizonyosodni róla, hogy ott van, inkább csak sejtet az ottlétét, mint tudod. Egyre jobban hatalmába kerít valami szédítő, kesernyés twinpeaks-érzés. Negligálsz, nagy levegőt veszel, mintha már el is múlt volna, és nekiállsz átöltözni, közben a másik szobában sejtett anyádnak (emelt hangon, hogy hallja, ne kelljen semmit elismételned) meséled, hogy mi volt ma, az okmányosoknál (nem intéztél semmi konkrétat, de közben, amit elintézni indultál, valahogy mégis elintéződött, úgy érzed), meg hogy ott volt ő is. Nem beszéltek egy szót se, nyugtatod meg, sejtve, hogy rögtön meg kell nyugtatni ez ügyben. Még be sem fejezed a magyarázkodást, már meg is bánod, hogy egyáltalán szóba hoztad az egészet.

Még nem öltöztél fel teljesen – kapkodtál, nem figyeltél, hogy mit nem húztál hova, de valami illetlenség van a ruházatodban. Kit érdekel, végül is otthon vagy: átmész a szomszéd szobába, mert anyád mintha furcsán elbeszélne melletted. Vagy mintha nem is veled be-

szélné. Mire kiérsz, már ki is ment a szobából, a dohányzóasztalnál, ami most óriási, föl sem éred (de az arányokat nézve inkább te mehetnél össze, méretre megint úgy négy-öt éves lehetsz), az egyik családi barát (középkorú nő) ül. Tornyosul, hozzád képest. Tehát eddig is ők beszélgethettek, hozzád senki sem szólt, de te, félreértve a helyzetet (most lázasan próbálsz felkaparni, miről is volt szó az imént), bizonyára elmondtál olyan dolgokat is a másik szobából átkiabálva, amiket nem szeretnél volna mások előtt. Most lesz csak kínos, hogy illetlenül kényelmes otthoniba vagy öltözve, valamilyen tekintetben csalén, vagy pláne ordenárén. A családi barát egyelőre még elnéz fölötted, mert ő is (ülve), ahogy az asztal is, nagyjából a te magasságod háromszorosa. Tudod, hogy nem tudsz most már észrevétlenül visszaosonni, még ha csak a térdéig érsz is.

Az asszony még mindig elnéz fölötted a másik irányba (de közben már tudod, hogy tudja, hogy ott vagy), mindjárt le fog nézni rád.

Felébredsz. ■ ■ ■

